

ΘΟΔΩΡΗΣ
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Λιβένα

ΕΙΚΟΝΕΣ
ΜΑΪΡΙΑ ΜΠΑΧΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΙΚΑΡΟΣ

ΛΙΒΕΝΑ

© 2026, Θεωдорής Παπαϊωάννου για το κείμενο
© 2026, Μάρια Μπαχά για την εικονογράφηση
© Καλλιόπη Δελαβόγια για τα ποιήματα του Μάρκου Μέσκου
© 2026, Εκδόσεις Ίκαρος

Επιμέλεια: Μάνος Μπανάνος
Στοιχειοθεσία – Σελιδοποίηση: Εκδόσεις Ίκαρος
Παραγωγή: Κοτσάτος Α.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Κανένα μέρος ή απόσπασμα του παρόντος βιβλίου δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί ή να αναπαραχθεί, με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο, για την εκπαίδευση τεχνολογιών ή συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης. Με βάση το Άρθρο 4(3) της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790 για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά, οι δημιουργοί και ο εκδότης επιφυλάσσονται ρητώς όλων των δικαιωμάτων τους και εξαιρούν το παρόν έργο από κάθε πράξη εξόρυξης κειμένων και δεδομένων.

Πρώτη έκδοση Ιούνιος 2026
ISBN 978-960-572-853-3

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ • ΒΟΥΛΗΣ 4, 105 62 ΑΘΗΝΑ • Τ: 210 3225152 • www.ikarosbooks.gr

ΘΟΔΩΡΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Λιβένα

εικόνες: Μάρια Μπαχά

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΙΚΑΡΟΣ

*Στη Λιβένα
για το όνομα που ήταν η αφορμή
να γραφτεί αυτή η ιστορία.*

ΠΑΝΩ ΠΟΛΗ

Πόλη πάνω στην πέτρα

Πάνω σε τεράστια βράχια από πωρόλιθο που τον πότιζαν τα άφθονα νερά της έστεκε η Πάνω Πόλη. Κατάφυτα βουνά την τύλιγαν από τρεις μεριές. Δίπλα της, σε μια λίμνη γεμάτη καλάμια και πουλιά, μαζεύονταν τα νερά των βουνών. Από εκεί γίνονταν ποτάμι, που καθώς έμπαινε στην Πάνω Πόλη διακλαδιζόταν και διέσχιζε την καρδιά της. Το τραγούδι του νερού ακουγόταν απ' άκρα σ' άκρα.

Παντού έβλεπες δέντρα. Άλλα στις όχθες των ποταμών, άλλα στις άκρες των δρόμων και άλλα που πρόβαλλαν πάνω από τις κεραμοσκεπές των σπιτιών

σαν θεόρατα χέρια-προστάτες. Πουλιά κατοικούσαν στα κλαδιά τους. Αγριολούλουδα φύτεωναν στα πάρκα και στα πλαϊνά των δρόμων. Παιδιά έπαιζαν ανέμελα στις γειτονιές.

Όμορφη ήταν η Πάνω Πόλη. Έμοιαζε με καράβι έτοιμο να σμίξει με την καταπράσινη θάλασσα, τον κάμπο που απλωνόταν στα πέτρινα πόδια της.

Στη βόρεια μεριά της υπήρχε μια τοξωτή, πέτρινη γέφυρα. Από κει περνούσαν άνθρωποι και εμπορεύματα όλο τον χρόνο. Μπροστά από τη γέφυρα, το ποτάμι σχημάτιζε ένα πλάτωμα όπου τα καλοκαίρια τα παιδιά πλατσούριζαν ατέλειωτες ώρες. Γύρω-γύρω, τεράστια πλατάνια πάσχιζαν να φτάσουν τον ουρανό. Πιο πέρα ιτιές με τα ακρόκλαδά τους ακουμπούσαν και μιλούσαν στο νερό. Και πίσω από τη γέφυρα έστεκαν στη σειρά σημύδες, ιπποκαστανιές και ερυθρελάτες, όλα θαύματα του νερού.

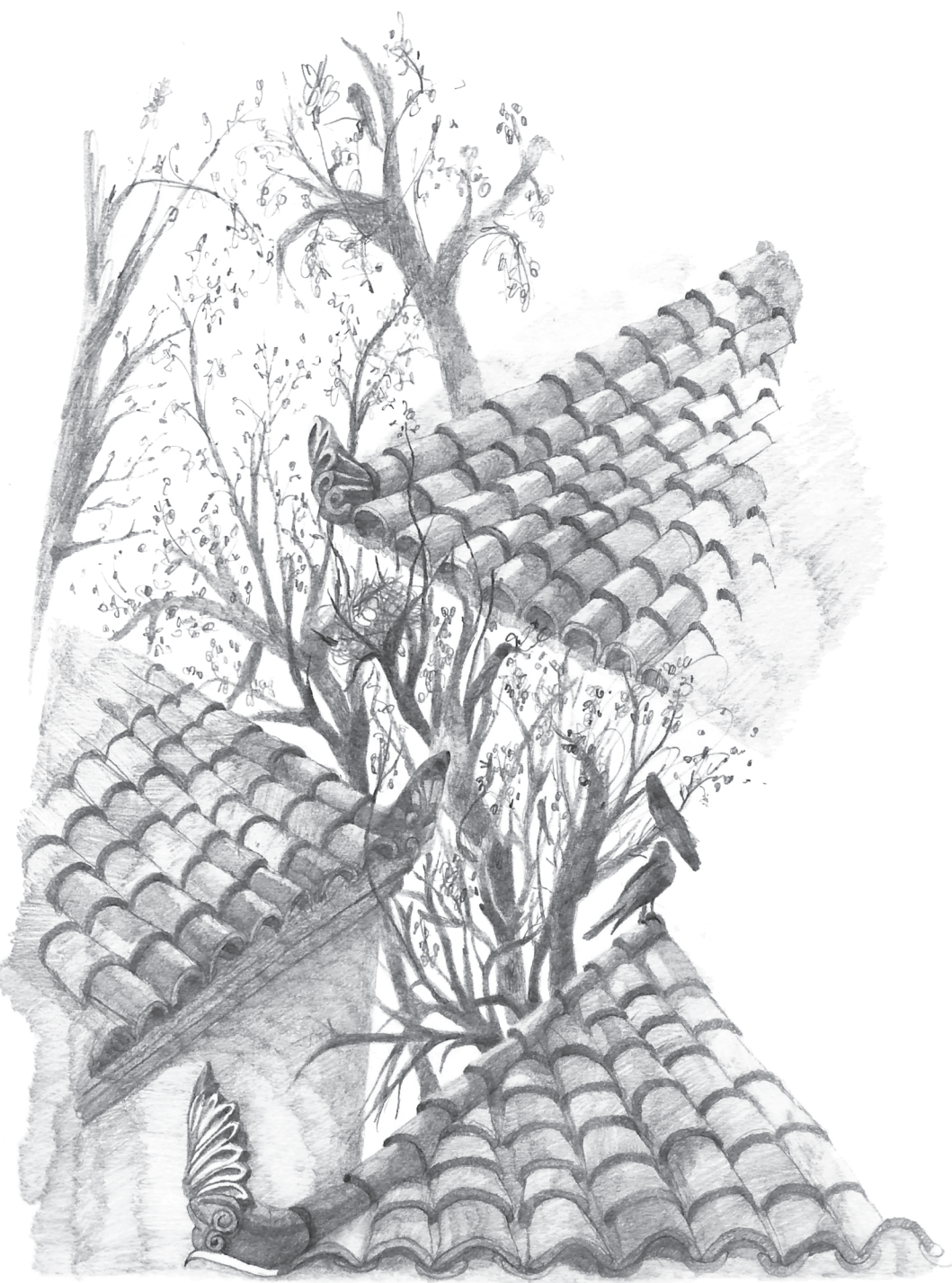
Η νότια μεριά της Πάνω Πόλης είχε υπέροχη θέα. Την ονόμαζαν Φρύδι. Τα σπίτια βρίσκονταν στη μύτη της πλώρης του τεράστιου караβιού, χωρίς κανένα εμπόδιο στον ορίζοντα. Πολλές από τις αυλές τους έμοιαζαν να αιωρούνται πάνω από τις άκρες των βράχων. Λίγα μόλις μέτρα μπροστά από

τα σπίτια, τα ποτάμια εγκατέλειπαν τα βράχια κι έπεφταν με ορμή στο κενό· γίνονταν καταρράκτες, θαύματα του νερού κι αυτοί.

Στη δυτική μεριά βρίσκονταν εργαστήρια, ξυλουργεία, βιοτεχνίες και κάποιες αγροτικές καλύβες. Δεν ήταν η πιο όμορφη μεριά της πόλης, ήταν όμως απαραίτητη. Έσφυζε από ζωή καθώς καθημερινά γέμιζε από οχήματα και ανθρώπους που πηναινοέρχονταν κάνοντας ο καθένας τις δουλειές του.

Στο κέντρο της Πάνω Πόλης δέσποζε ένας στρογγυλός πύργος φτιαγμένος από –τι άλλο;– πωρόλιθο. Στην κορυφή του υπήρχαν τέσσερα μεταλλικά ρολόγια με περίτεχνους λεπτοδείκτες, ένα για κάθε σημείο του ορίζοντα. Έτσι όπου κι αν βρισκόταν κανείς μπορούσε να μάθει τι ώρα είναι. Κι αν σε κάποιο σημείο της Πάνω Πόλης δεν ήταν ορατό το ρολόι, έφτανε σίγουρα ως εκεί ο ήχος της καμπάνας του.

Γύρω από τον πύργο-ρολόι βρισκόταν η αγορά με δεκάδες μικρά μαγαζιά. Σε αυτή, οι άνθρωποι συνήθιζαν να περπατούν αργά κι όλο είχαν τον νου τους να πουν «καλημέρα» ή «καλησπέρα», ένα «χαίρετε» ή ένα «πώς είστε;». Πολλές φορές έπιαναν την κουβέντα με κάποιον γνωστό, με τον ιδιοκτήτη ενός καταστή-

ματος ή με έναν φούρναρη. Κι αν ποτέ ξεχνιόντουσαν με την κουβέντα, γύριζαν το κεφάλι να δουν το ρολόι και να μάθουν τι ώρα είναι. Από το κέντρο της Πάνω Πόλης δεν έλειπε ποτέ ο ήχος των ανθρώπων.

Η ανατολική μεριά της Πάνω Πόλης ήταν ξεχωριστή. Την αποκαλούσαν Περιοχή των Κήπων. Χωριζόταν από την υπόλοιπη πόλη με έναν απότομο κατηφορικό δρόμο όλο στροφές, που σε ένα σημείο του είχε ένα δέντρο στη μέση. Αποτελούσε την πιο δύσβατη μεριά της Πάνω Πόλης και απλωνόταν σε τρεις πλαγίες. Σ' αυτές τις πλαγίες βρίσκονταν τα σπίτια, οι κήποι και οι αυλές. Εκεί ζούσαν οι άνθρωποι των Κήπων για χρόνια.

Έτσι ήταν η Πάνω Πόλη. Κάποτε. Παλιά.

Τα χρόνια πέρασαν κι έφτασε η εποχή που όλα άρχισαν να αλλάζουν με γρήγορους ρυθμούς. Τα χαμηλά σπίτια γκρεμίζονταν το ένα μετά το άλλο για να χτιστούν καινούργια, ψηλά κτίρια. Το χώμα θαβόταν κάτω από τσιμέντα. Δεκάδες δέντρα κόβονταν για να ανοιχτούν νέοι δρόμοι.

Μέσα σε λίγα μόνο χρόνια, η Πάνω Πόλη δεν θύμιζε πια τον παλιό εαυτό της. Έχανε λίγο-λίγο την

αναπνοή της. Ο πέτρινος πύργος κρύφτηκε πίσω από ψηλά κτίρια και σιγά-σιγά εγκαταλείφθηκε. Οι λεπτοδείκτες του σταμάτησαν να κινούνται και η καμπάνα του σώπασε. Η τοξωτή γέφυρα έστεκε παρατημένη και χορταριασμένη, κανείς δεν τη διέσχιζε πια. Ρέματα και ποταμάκια σκεπάστηκαν αναγκάζοντας το νερό να βρει άλλες διεξόδους. Το πράσινο που έμεινε, ελάχιστο κι αυτό. Οι χώροι για παιχνίδι μειώθηκαν δραματικά. Σπάνια έβλεπες κάποιο λουλούδι να ξεπηδά από μια παραγματιά στο τσιμέντο. Τα πουλιά δύσκολα έβρισκαν πια να φωλιάσουν, ενώ ο αέρας άφηνε συχνά ένα ελαφρύ κάψιμο στον λαιμό.

Οι περισσότεροι κάτοικοι στριμώχτηκαν σε σπίτια το ένα πάνω στ' άλλο. Τα ψηλά οικοδομήματα κυριάρχησαν παίρνοντας τη θέση των αυλών και των μικρών κήπων. Οι άνθρωποι, χωρίς να το αντιλαμβάνονται, άρχισαν να τρέχουν αντί να περπατούν. Και σιγά-σιγά η ζωή τους έγινε ένα «γρήγορα». Γρήγορα να φτάσουν, γρήγορα να αποκτήσουν, γρήγορα να φάνε, όλα γρήγορα. Κι αυτό το γρήγορα έκανε πέρα τις καλημέρες και τις καλησπéρες, τις εξαφάνισε σχεδόν. Δεν χρειάζονταν πια πολλές-πολλές κουβέντες. Χανόταν πολύτιμος χρόνος.

Τα πράγματα έγιναν ακόμα χειρότερα όταν απέκτησαν φορητά αντικείμενα με οθόνες. Συνδέθηκαν τόσο πολύ με αυτά, που σπάνια σήκωναν το κεφάλι τους για να δουν τον κόσμο γύρω τους. Οι οθόνες τούς μάγεψαν. Με αυτές έκαναν σχεδόν τα πάντα.

Σπάνια τις αποχωρίζονταν. Κι ας τους έκαναν να περπατούν με σκυμμένα κεφάλια. Κι ας ανάγκαζαν τον αυχένα τους να είναι γυρτός από τον πόνο.

Δεν άργησαν έτσι να γίνουν οι «Σκυμμένοι». Ζούσαν τώρα τις ζωές τους με βιασύνη, τρέχοντας πάντα κάτι να προλάβουν, οδηγούμενοι από τις οθόνες. Πολλές φορές, δεν ήξεραν καν τι είναι αυτό το κάτι.

Παρ' όλα αυτά όμως, οι άνθρωποι της Πάνω Πόλης πίστευαν πως εκείνος ήταν ο δρόμος που έπρεπε να διαβούν, χωρίς να γνωρίζουν στην πραγματικότητα πού πήγαινε. Τους έφτανε που πήγαινε γρήγορα. Η Πάνω Πόλη έμοιαζε πια πληγωμένη, χωρίς όμως οι άνθρωποι να αντιλαμβάνονται ποιες ήταν πραγματικά οι πληγές της.